

Plenum

Torsdag 17.11.2022 kl. 16.00—18.09

2.1. Muntlig fråga om stöd till jordbruket (Ville Vähämäki saf)

Muntligt spörsmål MFT 185/2022 rd

Muntlig frågestund

Talman Matti Vanhanen: Ledamot Vähämäki.

Debatt

16.01 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Hyvä hallitus, missä viipyy maatalouden tukipaketti? Inflaatio syö ennennäkemättömällä voimalla maatalouden tuottavuutta. Lokakuun inflaatiolukemat olivat 8,3. Mutta tämä on vain yksi totuus, sillä me kaikki tiedetään se, että alkutuottajien osalta tuotantokustannukset, alkupanostukset, nousevat valtavalla tahdilla. Meidän kasvinviljelytilat ovat pulassa. Lannoitteiden hinnat ovat viimeisten vuosien aikana yli tuplaantuneet. Ensi kesän lannoitelaskut ja muut tuotantopanokset ovat ennätyskalliit. Kasvihuoneviljelijät ovat puolestaan pulassa kohonneitten sähkölaskujensa kanssa. Kotimaiset kasvikset uhkaavat loppua ensi talven aikana kaupoista, kun kasvihuoneet kylmenevät. Myöskin kotieläintilat ovat pulassa. Neljäsosa päätoimisista kotieläintiloista on pahoissa maksuvalmiusongelmissa. Kustannukset nousevat tiloilla. Sääntelytaakka kasvaa, mutta ansiot eivät.

Kysyn uudestaan: missä viipyy maatalouden tukipaketti?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Kurvinen.

16.02 **Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja näkee tilannekuvan juuri samalla tavalla kuin itsekin näen ja maan hallitus näkee. Suomalainen maatalous elää tällä hetkellä todella rajuissa vaikeuksissa, ja tiloilla mietitään kovasti, mikä se tulevaisuus on. Maauskoa todella koetellaan.

Hallitus on pitkin vuotta tehnyt erilaisia kriisitoimenpiteitä. Edeltäjäni, kansanedustaja Jari Leppä, lanseerasi Suomen historian suurimman apupaketin suomalaiselle maataloudelle: noin 330 miljoonan huoltovarmuuspaketin, [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä] jonka suurin osa, yli 100 miljoonaa euroa luonnonhaittakorvauksen lisäosaa, maksettiin juuri tässä syksyllä. Voi sanoa, että onni onnettomuudessa, tämä luonnonhaittakorvauksen lisäosa osui aika hyvään aikaan.

Tälle vuodelle myös palautetaan maataloille tuotantorakennusten kiinteistövero. Se on erinomainen tukitoimi, koska juuri se osuu kotieläintiloille, jotka ovat kaikista suurimmista vaikeuksissa. Tänään valtioneuvosto hyväksyi lisäaputoimena myös elintarvikemarkkinain muutoksen, jolla vähennetään kaupan asemaa suhteessa tuottajaan: reilumpaa kauppaa Suomeen.

Punkt i protokollet PR 125/2022 rd

Totta kai, puhemies, seuraamme tilannetta koko ajan ja valmistaudumme myös uusiin tukitoimiin.

Puhemies Matti Vanhanen: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Vähämäki.

16.04 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Hyvä hallitus, maatalouden likviditeettiongelma on päällä nyt. Joka päivä kolme tilaa lopettaa toimintansa. Ei ole aikaa odottaa ensi vuoteen, että tulee joku lisäbudjetti ja sitä kautta paikataan maatalouden tilannetta. Te mainitsitte tämän maatalouden tukipaketin, minkä sovitte maaliskuussa, 330 miljoonan tukipaketin. Minä annan teille nyt ilmaisen neuvon, jos vaan otatte sen vastaan. Siitä meni nimittäin jakoon ainoastaan 213 miljoonaa, jäljelle jäi 117 miljoonaa. Jakakaa se nyt joulukuussa. Me kyllä maatalousjaostossa käsittelemme tämän asian viipymättä ja huolellisesti, muun muassa edustaja Kankaanniemen ja edustaja Koskelan kanssa. Ottakaa tämä neuvo vastaan, otattehan?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Kurvinen.

16.05 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Arvostan edustaja Vähämäkeä yleisestikin ottaen, hän on upea kollega, ja tämä oli hyvä idea. Tykkään tällaisesta oppositiopolitiikasta, missä on myös ratkaisuja, ei pelkkää räkyttämistä, ja otan tämän neuvon pohdintaan. Sinänsä tämä reilut 100 miljoonaa euroa, minkä kuvasitte, ei ole mennyt mihinkään Kankkulan kaivoon, vaan sillä on tarkoitus tukea muun muassa biokaasun käyttöönottoa voimakkaammin maaseudulla ja ravinnekiertoa. Ja ravinnekierrolla tarkoitetaan sitä, että palattaisiin hyvällä tavalla vähän vanhaan eli esimerkiksi karjanlantaä käytettäisiin lannoituksessa enemmän kuin fossiilisista lähteistä tehtävää keinolannoitusta. Tämä on varmasti ihan hyvä suuntaus. Otan tämän ajatuksen vastaan.

Sinänsä, vaikka maatalouden tilanne on vaikea, onnistumisiakin on ollut tässä omana, noin puoli vuotta kestäneenä maatalousministeriaikanani. Muun muassa uudelle ohjelmakaudelle, uudelle CAP-kaudelle, mielestäni saimme ihan hyvän neuvottelutuloksen. Se tuo ennustettavuutta tiloille, tilojen jatkajille. Muun muassa turvepeltojen viljely jatkuu Suomessa hyvin.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Purra.

16.06 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Vaikka näitä akuutteja ongelmia ehdottomasti ratkaistaan rahalla, niin täytyy myös tämä kokonaisuus huomioida. Maatalouden toimija, ruuantuottaja toimii markkinoilla yrittäjänä. Hän haluaa saada toimeentulonsa sieltä. Mutta jos ruuantuottajan mahdollisuuksia toimia rusikoidaan monesta suunnasta, niin näitä ongelmia ei korjata vain rahalla. EU:sta tuleva lainsäädäntö ja esimerkiksi aivan liian suuruudenhullut kansalliset ilmastotavoitteet kasaantuvat maanviljelijöille valtavaksi byrokratiaviidakoksi. Kun tulee uusi säädös, tulee uusi vaatimus, sitä kompensoidaan tuella. Tässä ei ole mitään järkeä. Suomalaiset haluavat syödä suomalaista ruokaa, mutta tätä menoa sitä ei vain ole kohta kukaan tuottamassa. Kysynkin pää-

Punkt i protokollet PR 125/2022 rd

ministeriltä: voitteko harkita maatalouden ilmastotavoitteiden ja päästövähennysten joustavan tilanteessa, jossa suomalaisessa ruuantuotannossa on tällainen hätä?

Puhemies Matti Vanhanen: Pääministeri.

16.07 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on sitoutunut yhteisiin ilmastotavoitteisiin, ja meillä on itse asiassa kunnianhimoisempi ilmastotavoite kuin Euroopan unionilla. [Perussuomalaisten ryhmästä: Tiedetään!] Me haluamme olla hiilineutraaleja vuonna 2035, ja tämä tavoite on oikea. Itse arvioin kyllä niin, että kun Suomi tekee aiemmin näitä toimia, me tulemme olemaan voittajien joukossa. Meidän kansamme tulee olemaan kilpailukykyisempi, meidän yhteiskuntamme tulee olemaan kilpailukykyisempi, kun me teemme vihreän digitaalisen siirtymän aiemmin. Mutta siitä olen samaa mieltä, että juuri nyt, juuri tällä hetkellä me elämme hyvin poikkeuksellista aikaa johtuen energiakriisistä, johtuen ruuan hinnan kallistumisesta, ja kyllä tällaisissa kriisitilanteissa meidän pitää katsoa myös sitä, mitä juuri näissä tilanteissa tarvitaan. Sen vuoksi me olemmekin tehneet esityksiä ja huomioineet sen, että niin energiapuolella kuin ruuantuotannon puolella tarvitaan toimia, jotka juuri tähän tilanteeseen tuovat helpotusta ja korjausta, ja näistä ministeri Kurvinenkin joitakin mainitsi.